

## **ДОРОЖНЯ КАРТА**

### **щодо впровадження відповідального використання технологій штучного інтелекту працівниками апарату суду**

#### **Етап 1. Підготовка нормативної бази для впровадження ШІ в апараті суду**

- розробка та затвердження Типового про використання технологій штучного інтелекту працівниками апарату суду;
- формування та затвердження Реєстру дозволених ШІ-інструментів<sup>1</sup>;
- призначення особи, відповідальної за координацію виконання цього Положення.

#### **Етап 2. Навчання та підвищення ШІ-грамотності працівників**

- проведення первинного інструктажу<sup>2</sup> для всіх категорій працівників;
- диференційоване навчання<sup>3</sup> за посадовими групами:
  - Судді та помічники: аналітика, верифікація результатів
  - Секретарі: шаблони документів, оптимізація розкладу.
  - Керівники апарату: управлінська аналітика, контроль Реєстру.
- організація щорічного підвищення кваліфікації.

#### **Етап 3. Впровадження ШІ в практичну діяльність апарату суду**

- ознайомлення всіх працівників із чек-листом<sup>4</sup> перед використанням ШІ;
- початок використання ШІ за допустимими напрямками відповідно до посади;
- відпрацювання практики аудиторських записів (інструмент, дата, завдання, верифікація);

---

<sup>1</sup> На початковому етапі до Реєстру рекомендується включити лише ті ШІ-інструменти, щодо яких вже проведено оцінку безпеки. Зокрема, для корпоративного використання найбільш відповідним є Microsoft Copilot (за наявності ліцензії M365), оскільки він забезпечує ізольоване корпоративне середовище та відповідає вимогам GDPR

<sup>2</sup> Інструктаж охоплює перелік дозволених і заборонених дій з ШІ за відповідною посадою; техніку деперсоналізації персональних даних перед введенням до ШІ; правила вимкнення збереження чатів у публічних ШІ-сервісах; алгоритм дій при виявленні кіберінциденту; зведену таблицю дозволів за посадами.

<sup>3</sup> Рекомендовані ресурси для навчання — ДІЯ.Освіта (osvita.diia.gov.ua), Національна школа суддів України, матеріали ЄККШ (coe.int/ceprej), настанови ЮНЕСКО для судів (2025).

<sup>4</sup> Рекомендується роздрукувати чек-лист і розмістити його на робочому місці кожного працівника у форматі нагадування.

- виявлення найбільш ефективних практик для обміну досвідом.

#### **Етап 4. Забезпечення прозорості та розкриття використання ІІІ**

- запровадження практики розкриття<sup>5</sup> використання ІІІ у процесуальних документах;
- дотримання принципу «першоджерела» при роботі з ІІІ-результатами<sup>6</sup>;
- порядок дій у разі виявлення ІІІ-матеріалів у поданнях сторін.

#### **Етап 5. Моніторинг, оцінка ефективності та оновлення підходів**

- поточний контроль<sup>7</sup> дотримання Положення;
- підготовка щорічного внутрішнього звіту<sup>8</sup>;
- позаплановий аудит при виявленні порушень або інцидентів;
- оновлення Положення та Реєстру дозволених інструментів.

#### **Зведений план-графік впровадження**

До 10 робочих днів: затвердження Положення, формування Реєстру, доведення до відома працівників.

До 20 робочих днів: первинний інструктаж усіх працівників під особистий підпис.

До 30 робочих днів: призначення відповідальної особи для координації виконання цього Положення.

До 60 робочих днів: перше навчання з питань ІІІ-грамотності та кібербезпеки.

До 90 робочих днів: затвердження порядку реагування на кіберінциденти.

---

<sup>5</sup> Рекомендована форма розкриття у мотивувальній частині рішення або супровідному документі: «При підготовці аналітичних матеріалів використовувались ІІІ-інструменти; усі посилання на правові норми та судову практику перевірено за офіційними реєстрами: zakon.rada.gov.ua та reestr.court.gov.ua.».

<sup>6</sup> ІІІ-галюцинації у правових питаннях є реальним ризиком для всіх систем. Зафіксовані міжнародні прецеденти: у США та Великій Британії адвокати отримали санкції за подання матеріалів з посиланнями на неіснуючі справи, сформовані ІІІ.

<sup>7</sup> Контроль за веденням аудиторських записів; дотриманням правил деперсоналізації; використанням виключно інструментів з Реєстру; фактами проходження навчання працівниками.

<sup>8</sup> Містить узагальнені дані про напрями та обсяги використання ІІІ; виявлені порушення та вжиті заходи реагування; оцінку актуальності Реєстру дозволених інструментів; пропозиції щодо оновлення Положення.